

Fyribyrging

Sum áður nevnt er reinføri sera týðningarmikið, serliga hvat viðvíkur hondvask, tá ein hefur verið í samband við tað sjúka barnið.

Sjúkan er so vanlig, at tað í verki ikki ber til at sleppa undan smittu um veturin í skúlum og dagstovnum. Ein kann royna at fyribyrja smittu av pinkubørnum við ikki at hava tey við, har nógv børn eru.

Tað er eingin vaksina mót RS-virus

Dagstovnar/skúlar

Barnið kann fara á stovn, tá tað ikki longur hefur fepur ella hostar og orkar at spæla við onnur børn.

Landssjúkrahúsið

Barnadeildin tel 304500
Email barnadeildin@ls.fo
www.barnadeildin.fo

Landssjúkrahúsið

RS-virus
Vegleiðing til foreldur

Hvat er RS-virus?

RS virus (merkir á enskum Respiratory Syncytial virus) er eitt forkøllis-virus, sum serliga smábørn kunnu gerast sera sjúk av. Sjúkan er oftast at síggja í árligum epidemium frá novembur til apríl mánað og trívist hon tíðanverri serliga í umhvørvum har nógv børn eru saman sum eitt nú í vøggustovum og barnagarðum.

Ofta verður ein smittaður í gjøgnum vætu úr nøsini,. Tí er tað av alstórum týðningi at vaska hendur, um ein eitt nú hefur turkað nøsina á einum barni.

Sjúkan brýtur út 3-7 dagar eftir at ein hefur verið útsettur fyri smittu.

2

Tá eitt barn hefur haft RS-virus, er ein ofta vardur móti sjúkuni fyrstu tíðina, sjáldsamt er at gerast sjúkur 2 ferðir sama vetur av RS-virus, men næsta vetur er ein aftur eins móttakiligur og børn sum ikki hava haft sjúkuna.

Fyri at staðfesta RS-virus, verður ein slímprøvi sugin úr nøsini og sendur til kanningar.

Sjúkueyðkenni

RS-virus setir seg ofta í oyru, eygu, hálsi og bronkium. Tað líkist einum sera ringum forkøllisi, har barnið hostar, hefur nógv og seigt slím og høgan fepur, er slakk og ofta trongt eins og við astma bronkitis.

Hvat skal ein ansa eftir?

Ansa serliga eftir um barnið hefur trupulleikar við at anda ella um tað drekkur ov lítið. Í so fall kann tað vera alneyðugt at barnið er innlagt at fáa hjálp at anda og taka vætu til sín.

Viðgerð

Eins og við flest øðrum virus-sjúkum er ongin viðgerð fyri sjálva virussjúkuna. Viðgerðin stílar mest ímóti at linna um og at viðgera møguligar avleiðingar, ið kunnu verða komnar av sjúkuni. Vanliga er bert neyðugt at geva inhalatíons viðgerð við saltvatni at loysa slím og gera tað lættari at hosta slímið upp.

Tey minstu børnini, ið hava trupulleikar við at anda, kunnu hava tørv á at hava eina trakt við ilt framman fyri andlitinum. Gerst barnið heilt illa fyri, kann gerast neyðugt við sonevnda CPAP-viðgerð, har luft verður blást beinleiðis í nøsina fyri at gera tað lættari hjá barninum at anda. Til tíðir verður ein onnur viðgerð, PEEP-maski, brúkt nakrar ferðir um dagin, sum eisini hjálpir at loysa seigt slím.

Saltvatnsdropar til nøsina kunnu eisini nýtast fyri at loysa seigt snor, ið er ein av høvudsorsøkunum til, at barnið ikki fær andað nóg væl. Tunt snor hjá lítlum børnum kann súgvast burtur við einum gummi súgvisproytu (Olivenknop) sum er at fáa á Apotekinum. Nasadropar, sum minka um hevilsid av slímhinnunum (til dømis iliadin 0,1 mg/ml), fáast í handkeyp á Apotekinum men eiga ikki at verða nýttir í meira enn 3-4 dagar .

3